

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Notesbog 11

Citation: Kierkegaard, Søren: "Notesbog 11", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001, s. 13r. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not11-txt-shoot-id6d1840d5-b27a-46b0-bec2-f03a8e0ea213.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

36.

d. 31 Jan:

Skabelsen var fuldendt, men bygget paa en bevægelig Grund. Naar man seer ud over den foregaaende Proces Momenter, saa maa man sige, at Alt trænger hen til den Verden, hvor Gud først har en fri Verden udenfor sig, til den Verden, hvori vi lever. Alle de gjennemløbne Momenter ere saaledes vel Virkeligheder, men før denne Verden ere de dog kun Tanker. Ganske at sætte Personlighederne uden Forhold til sig, lader sig ikke gjøre, kun ere de traadte ud af deres Guddom, virkende i Potens og Nødvendighed, de maae følge Msket, kan ikke slippe fra det, men maa gaae ind i den widergöttliche Proces. denne Proces er kun Gjentakelse af den første Proces. Der er tre Ting at bemærke: 1) det Almene 2) de forskjellige Momenter 3) Aarsagerne.

Den anden theogoniske Proces Momenter ere de samme som den første theogoniske Proces. Den adskiller sig derved, at den er i Bevidstheden. Den er efter at være indtraadt en af Mskets Frihed uafhængig. Den forkynder sig kun i Forestillinger. Dette er de mythologiske Forestillinger. De lade sig ikke forklare som opfundne, ell. som tilfældig Forvirring (forudsættende en foregaaende Aabenbaring ell. Videnskab), men kun som nødvendige Erzeugniße af den under de kosmiske Potentser faldne Bevidsthed. De komme ikke udenfra, men ere Resultater af en egen Livs-Proces. Ikke hell. ere de tilfældige indre Frembringelser (fE af en enkelt Aands-Evne, af Phantasien), de ere Substantssens Frembringelser. Deraf forklares 1) Troen, som den i denne Proces befangne Mskhed skjænker dem. De ere ikke blot forestillede Magter, men selve de theogoniske Magter, ikke blot Ideer, men de samme Magter som virke i Naturen, have ogsaa bemægtiget sig Bevidstheden. 2) dens Forhold til Naturen og dens Erscheinung. Man har anseet Mythologie for Naturlære. Saaledes forholder det sig ikke. Det er de samme verdensskabende Potentser, der virke i Naturen og i Mythologien.

Man kunde spørge, hvad foretog Msk. sig, i hiin forhistoriske Tid, man maatte svare, den var fyldt med de Bevægelser, som ledsage Mythologien. Udv: Historie fik Folkene først, efter at hiin Proces ind efter var fuldført. Saa længe var Msket i en Art af exstatisk Tilstand, hvor af de siden traadte over i en mere besonnen. Mskheden havde i hiin Tilstand ingen Sands for ydre Forhold. Med ethvert nyt Folk rykker Processen et Trin videre. Ogsaa de forskjelligste Folks Mythologier have Lighed, fordi det er et Nærværende i et senere Trin hvad der er Forbigangent, ell. det er som Forbigangent nærværende. Mythologierne ere derfor ikke uafhængige, de ere Momenter i den almdl., Mythologie frembringende, Proces.

Hvorledes reflekterer nu hiin Omstyrtelse, der er

Begyndelsen til al Mythologie, sig i den mythologiske Bevidstheds Begyndelse? Hiint Princip er i Msket (ved Skabelsens Slutning) bragt tilbage i sit an sich og skulde boe i Msket som intransitivt-Seyn Könnende, blive staaende som Potens. Da Msket ikke gjorde det, saa stillede dette Princip sig for ham som S-Können. Denne Mulighed formaaer Intet, Msket maa beslutte sig til at ville det. I dette Forhold (∴: saa længe denne Mulighed blot stiller sig fremfor Msk, uden at Msket har afgjort sit Valg.) kan denne Mulighed blot vise sig som qvindeligt, det Villien til sig Trækkende, det Forlokkende. Dette Moment er betegnet i Mythologien ved et qvindeligt Væsen. Persephone, som ogsaa hos Pythagoræerne svarede til deres Duas. Dog er Persephone kun en Reflex af Begyndelsen af dette Forholds Begyndelse. Begyndelsen selv er en overraskende, først i Slutningen bliver den Bevidstheden klar. I Genesis læres noget Lignende. Især er 3 Momenter at bemærke 1) Mskets første Synd er Forledelse 2) den tilgjængelige Side er Qvinden 3) det forførende Princip er Slangen. Slangen er et Billede af Evigheden, der bliver fordærvelig saa snart den brydes, hvilket antydes ved, at Slangen gaaer opreist, sætter sig paa Spidsen. det er denne natura anceps. I de græske Mysterier læres ogsaa, at Zeus nærmer sig Persephone som Slange; thi, som det hedder, den ganske indre blivende Persephone er Jomfrue, den der træder ud er Moder. den mythologiske Proces er en almdl. Skjebne, som den hele Mskslægt er underkastet.